

Μεταφρασμένο απόσπασμα

Elke Erb
Gedichtverdacht

Roughbooks Verlag, Basel 2019
ISBN 978-3-906-05044-7

σελ. 4, 9, 13, 22, 30, 33, 34, 39, 59, 73, 77, 79, 81, 91, 92

Elke Erb
Υποψία ποιήματος

Μετάφραση: Ανδρέας Αντωνίου
Επιμέλεια: Αλέξανδρος Κυπριώτης

roughbook 048
Die Olympiade.
Jammerschade,
daß es nicht
gelingt, diesen
Traum zu
erzählen, der so
merkwürdig
seltsam skurril
kurios
absonderlich ist.

Ταξίδι στην Πολωνία

Πρέπει να το ξεκαθαρίσουμε:

Κάποιοι δεν εγκαταλείπουν ποτέ τη χώρα της παιδικής τους ηλικίας,
άλλοι δεν τη βλέπουν ποτέ ξανά.

1975

6/10/79

Περπατώ σ' έναν δρόμο, λάμπει,
αλλά έχω πάρει πολύ λίγα μαζί μου.
(Λάμπει από ανάλαφρα πόδια που ακτινοβολούν.)

Γυρίζω πίσω μ' εκείνη τη μεταμέλεια,
με την οποία θέλεις ν' αγαπήσεις τα πάντα ξανά,
προτιμάς να τα 'χες κρατήσει, για να τα

χάσεις ακόμη πιο πολύ,
αυτά επιδιώκεις και είσαι στο σκοτάδι
αλλά κάθε φορά μπροστά στη μεγάλη αγάπη, που θα τα επιτρέψει,
θα φωτίζεσαι ανοίγοντας τα μάτια τόσο διάπλατα,

που τις μορφές που έχουνε γίνει τώρα δικές μου
(μέχρι τη βαθιά σαν σάπια μαυρίλα
της θλιμμένης ορατότητας)

(αλλά πάντα φωτεινή και ζεστή στο φως
των πρόσφατων στροφών)

στην τελευταία σκιά απ' ό,τι υπολείπεται κι από τη λύτρωση τις βάζεις.
Η παρόρμηση, να νιώσω ασφάλεια, με κάνει

να δείχνω ακόμη κι οφθαλμαπάτες: με το φως βλέπουμε ότι δεν υπήρχε τίποτε εκεί.

Επιπλέον θέλω να ξεφύγω και νιώθω παγιδευμένη,
ακούω κάποιον να λέει: Σε θυμάμαι που...

Κλείνω τα μάτια μου μπροστά σ' αυτό που θ' ακούσω.
Και φεύγω κρυφά, καλύπτω παρόν, όνομα, επάγγελμα.

Νιώθω όμως το τρεμοπαίξιμο και αναγνωρίζω καλά
τους πιο σκοτεινούς τρόμους, ν' ανασαίνουν

ανασαίνει βαριά
ανασαίνει
εκεί ανασαίνει αυτή.

Από το ημερολόγιο: Μέσα Απριλίου 2015

Ορίστε, να τη, κοίτα, στους δρόμους,
που ήρθε σαν γέννα πρόωρη, με την αυστηρή (φωτογραφία)
ιδέα γύρω απ' το στόμα, τα ρουθούνια επίσης: ποιος ξέρει τι ήταν.

Όχι, άφησέ τη να τρέξει στο χωράφι, στο βουνό
τα πόδια προς τα μέσα, τα ίχνη των ψαροκόκαλων στο χιόνι
η ραχοκοκαλιά μπροστά να γέρνει, τα χέρια κρεμασμένα πέρα δώθε;

Γιατί, τι είναι η νεύρωση καρδιάς; - Σαν να λέμε: Μου κόβεται το αίμα.
Πήγα τους δύο ξένους στο καθιστικό, σ' αυτό που δεν καθόμαστε,
είπα στους επισκέπτες: Μου κόπηκε το αίμα.

Μάλιστα κυρία Μπούχβαλντ, κύριε Τανν, η μαμά δεν είναι σπίτι,
αλλά κοιτάζτε εδώ (έδειξα – την ίδια την ορατότητα πίσω από την κουρτίνα)
τα μπολάκια μας, εδώ γίνεται, με τη δροσιά του παραθύρου, ανάμεσα στο μέσα και το
έξω,
εδώ γίνεται το ξινόγαλο.

Αλλιώς, τι άλλο μπορώ να δείξω, εκείνη δεν είναι εδώ, ελάτε ξανά. Την
αντιπροσώπευσα,
διασκέδασα τους επισκέπτες: «Μου κόπηκε το αίμα»

Κοίτα, εγώ προχωρούσα, στον δρόμο για το σχολείο μόλις απ' τα οχτώ,
πέρα από το βουνό, τα χέρια κρεμασμένα πέρα δώθε; – τα χέρια
στην κοτσίδα, τα χέρια στο λουρί της σάκας

ή τα χέρια σμέουρα πικραλίδες, οι σκέψεις κουνέλια, η κατσικά,
την τροφή να τους μαζέψουν, κοίτα.

Ιανουάριος 1986

28/12/10

Με παίρνει εύκολα ο ύπνος,
όπως για τη μεγάλη νύχτα μέχρι την άλλη μέρα,

αλλά μετά από δυο ώρες ξυπνάω ούτε με μένα, ούτε μ' εκείνη,

μια βάρκα τραβάει βαθιά προς τα κάτω
(φυσαρμόνικα, φεγγάρι)

σ' έναν ψηλό βράχο, ψηλό βράχο
αυτοί είναι, όπως πρέπει να είναι

είναι αυτό

μόνη πάνω στο νερό
εγώ κάτω, πώς μπορώ με τέτοια αστάθεια

να 'χω ακόμη τις αισθήσεις μου

χωρίς ζωή η θάλασσα
συγκοπή καρδιάς

Βερολίνο, 20/10/12

Εγώ έχω ξαπλώσει ανάσκελα, αλλά το στόμα μου

έχει ξαπλώσει στα δόντια μου.
Τι είναι εκεί; Αυτός.

Κάτω από τα ρουθούνια
υπάρχει μια αγωνία.

Όταν τ' αγγίζω με τα δάχτυλα,
το στόμα χασμουριέται.

όταν σκέφτομαι ότι χασμουριέται, επίσης χασμουριέται.

Ο ουρανός μες στο στόμα λέγεται ουρανίσκος.
αυτός καθαυτός είναι κόκκινος. Κατά τ' άλλα σκοτεινός.

Πίσω απ' τη ρίζα της γλώσσας
ακολουθεί το λαρύγγι.

Εε, ηδονή,
ξαφνική ηδονή πάνω στο εξόγκωμα ...)

Νιώθω σαν τσαλακωμένο χαρτί.
Είναι προχωρημένο απόγευμα.

30/3/13

31/7/13

Μόλις ξύπνησα και άναψα τη λάμπα.

Άναψα την λάμπα και περίμενα
πως θα με οδηγήσει κάπου!

Δεν συνέβη τίποτα.
Την έσβησα και την άναψα ξανά,

και περίμενα πάλι πως θα με οδηγήσει
σαν υπολογιστής κάπου.

Δεν το έκανε όμως.
Αυτή είναι η αλήθεια.

Το προσπάθησα, το παράτησα
και πήγα στον
υπολογιστή.

Ήμουν ξύπνια + δούλευα κάτι.

Αλλά αν συνεχίσει έτσι αυτό,

μπορεί ένα κομμάτι ξύλο κάτω στο δασάκι,
μπορεί να βρει κάτι τέτοιο

και να οδηγήσει σε μια τύφλωση.

Καρδιαλγία, μοναχική

Τώρα θα ήταν πολύτιμη μια συμβουλή.

Κανένας δεν υπάρχει.

Αυτό το τίποτα είναι αναπόφευκτο.

14/10/14

16/9/15

Μολονότι ζω στην εξοχή και έχω τρόπον τινά τρίχωμα ζώου –
επειδή πήρα ένα μονοπάτι λογικό, να με βγάλει μακριά δηλαδή,

παρατήρησα την αντίθεση που διατυπώθηκε από μόνη της –
τρίχωμα, μ' όλες τις τριχούλες να δένουν αρμονικά με τη χλωρίδα γύρω του. Χάρμα
οφθαλμών.

Πάλι μια τέτοια στιγμή, που την καρδιά την κάνει να χτυπάει.

2/8/16

Μη δυναμώσεις. Κοιμήσου. Μείνε. Ρώτα με: Τι έχω; Τι να κάνω;
– Δεν έχεις τίποτα.

Ειδικά αυτή η κατάσταση είναι γεμάτη από μόνη της. Ξεχειλίζει
από μέσα της.

(Ηθελα όμως, έπρεπε όμως να πίνω πολύ περισσότερο. Π.χ.)

Και το «εξαντλημένη» είναι μια καλή λέξη εδώ.

Όχι εκεί όπου μεταδίδεται ο θόρυβος, όταν πίνει η αγελάδα.

Ποιητική υποψία

Είμαι ξαπλωμένη στο κρεβάτι, μπρούμυτα, διαβάζω
(χαλαρώνω)
(με πνευματική πειθαρχία).

Η μέση μου πονάει κάπως.

Όταν την προσέχω,

υψώνεται μπροστά μου ένα
τόξο γέφυρας ψηλό.

Γιατί, σκέφτομαι, αυτό τώρα;

– Στη μέση μου δίνω αέρα...

Κάτω έχουμε μια όχθη με χορτάρι... νερό...

Ποιητική υποψία.

– Όταν γράφω ποιήματα. – ίσως και όταν κάνω κάτι άλλο, είμαι η πηγή, τίποτε άλλο
– και όπως αγαπάω το νερό της πηγής τώρα που το γράφω αυτό, το βλέπω να
αναβλύζει μέσα απ' τις πέτρες, γύρω της ...!! τα μικρά χωρίσματα ..., ο σκοτεινός
πυθμένας, το φως, μικροί στρογγυλοί καθρέφτες, τα κομματάκια δίνης.

14/12/16

Χέλγκα

Συζητούσαμε έτσι (στο τηλέφωνο)

Δεν ξέρω πώς έγινε και το είπα αυτό, η λέξη που με υποκίνησε ήταν μάλλον «Άλεξ»

«πάντως», θυμόμουν να έρχομαι από τον φυσιοθεραπευτή και επειδή η μασέρ μου είχε χαλαρώσει τους μυς, τρέκλιζα ακόμη ελαφρά, όταν εμφανίστηκα εκεί στην πλατεία, με σταμάτησαν δυο αστυνομικοί, οι οποίοι ζήτησαν το δελτίο ταυτότητάς μου, και καθώς κοίταζαν την ταυτότητα, ρώτησα, κοιτάζοντας πέρα μακριά τους: «Μα ποιον ψάχνετε σε αυτή τη μεγάλη κι έρημη πλατεία»;

Δηλαδή εκεί που προηγουμένως μες στα παρτέρια με τους θάμνους πηδούσαν λαγοί, έπρεπε τώρα να 'μαστε περήφανοι

για ένα δυο πολυώροφα κτίρια, ξενοδοχεία, τέτοια.

Της Χέλγκα τής ήρθε μετά ότι μπροστά απ' το σπίτι της ήταν ένα αυτοκίνητο της Στάζι, και όταν βγήκε έξω, είπε: «Τώρα πηγαίνω στην Ένωση Εικαστικών Καλλιτεχνών, μετά στο παντοπωλείο, και σε καμιά μιάμιση ώρα θα είμαι πάλι πίσω».

Σήμερα είναι 19/3/17. Σκέφτηκα να το καταγράψω μια φορά.

Ποίηση

Είπα ξαφνικά την ώρα του πρωινού με τους δυο τους εδώ στην εξοχή:
Πάντως κατά κάποιον τρόπο είμαστε πάντα έντεκα, κι η Γκέλι: όντως, αυτή λέει ότι
είναι πάντα δώδεκα.
Εε!

27/4/17

Ευπνώ

και βρίσκω ένα χαρτάκι, που γράφει:
Το ίδιο μου κάνει
Διαβάζω πάντα το πρωί
«το καταγάλανο ρυάκι»

(μαζί στο περιθώριο
τα μη με λησμόνει).

Και: το άλογο μου είναι στον στάβλο.
Το νόημα ενός αλόγου δεν είναι να επιδεικνύεται.
Όλη τη μεγαλοπρέπεια των φτερών του το παγόνι τη φέρει στη ράχη του.
Δεν γνωρίζει τίποτα.

Πάω να μαζέψω λουλούδια.
Περί τούτου πρόκειται εδώ.

1/7/18

Αυτό με το δέντρο

Είμαι εδώ και ώρα ξύπνια.
Τριγυρίζοντας, συγυρίζοντας, (χωρίς καμιά ελπίδα)

Έχω ξαπλώσει πάλι. Εικόνα
που δεν μου ταιριάζει – ένας θόρυβος από αεροπλάνο.
Στον σκοτεινό ουρανό.

Έξω να συνεχίζει. Πλέον.

– Κι ένα ψηλό δέντρο
Ένα ψηλό, γυμνό δέντρο – Χωρίς φύλλα δηλαδή.
Να το γεμίζει η μέρα και η νύχτα.

Στον σκοτεινό ουρανό να συνεχίζει.

Κατεβαίνοντας μες στο πράσινο δάσος δεξιά το σπίτι του δασονόμου
κομμένος ο κορμός γκριζος και γυμνός

και ολόκληρος χωρίς κλαδιά.

Εκεί είναι. Από το καλοκαίρι.
Στο χωριό βλέπω πολλά τέτοια.

Αυτά θα πεθάνουν μετά από μένα.
Οι παλάμες μου λένε: Κρίμα που 'ναι.

12/12/18, έξι και μισή